

Dokument na rokovanie

B9-0218/2024

15.4.2024

NÁVRH UZNESENIA

predložený v súlade s článkom 111 ods. 3 rokovacieho poriadku

o delegovanej smernici Komisie zo 14. marca 2024, ktorou sa mení príloha IX k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, pokiaľ ide o doplnenie surovín na výrobu biopalív a bioplynu (C(2024)01585 – 2024/2694(DEA))

Martin Häusling
v mene skupiny Verts/ALE

Uznesenie Európskeho parlamentu o delegovanej smernici Komisie zo 14. marca 2024, ktorou sa mení príloha IX k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, pokiaľ ide o doplnenie surovín na výrobu biopalív a bioplynu (C(2024)01585 – 2024/2694(DEA))

Európsky parlament,

- zo zreteľom na delegovanú smernicu Komisie zo 14. marca 2024, ktorou sa mení príloha IX k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, pokiaľ ide o doplnenie surovín na výrobu biopalív a bioplynu (C(2024)01585),
 - so zreteľom na článok 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov¹, a najmä na jej článok 28 ods. 6 druhý pododsek a článok 35 ods. 7,
 - so zreteľom na článok 111 ods. 3 rokovacieho poriadku,
- A. keďže smernicou (EÚ) 2018/2001 sa zavádza spoločný rámec na podporu energie z obnoviteľných zdrojov;
- B. keďže v článku 28 ods. 6 smernice (EÚ) 2018/2001 sa vyžaduje, aby Komisia do 25. júna 2019 a potom každé dva roky preskúmala zoznam vstupných surovín uvedený v častiach A a B prílohy IX k uvedenej smernici s cieľom doplniť východiskové suroviny v súlade so zásadami stanovenými v článku 28 ods. 6 tret'om pododseku uvedenej smernice;
- C. Keďže článkom 28 ods. 6 druhým pododsekom smernice (EÚ) 2018/2001 sa Komisia splnomocňuje na prijímanie delegovaných aktov s cieľom meniť zoznam surovín uvedených v častiach A a B prílohy IX k uvedenej smernici tak, že ich môže dopĺňať, ale nie odstraňovať;
- D. keďže do časti A prílohy IX k smernici (EÚ) 2018/2001 sa majú doplniť suroviny, ktoré možno spracovať len pomocou vyspelých technológií, a do časti B prílohy IX k uvedenej smernici sa majú doplniť suroviny, ktoré sa dajú spracovať na biopalivá alebo bioplyn na dopravu pomocou vyspelých technológií;
- E. keďže delegované akty majú vychádzať z analýzy potenciálu suroviny ako vstupnej suroviny na výrobu biopalív a bioplynu pre dopravu, pričom sa zohľadnia zásady obehového hospodárstva a hierarchie odpadového hospodárstva stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES²; kritériá udržateľnosti Únie stanovené v článku 29 ods. 2 až 7 smernice (EÚ) 2018/2001; potreba zabrániť významným

¹ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3).

deformačným účinkom na trhy s (vedľajšími) produktmi, odpadom alebo zvyškami; potenciál prinášať značné úspory emisií skleníkových plynov v porovnaní s fosílnymi palivami na základe posúdenia emisií z hľadiska životného cyklu; potreba zabrániť negatívnym vplyvom na životné prostredie a biodiverzitu; a potreba zabrániť vzniku dodatočného dopytu po pôde.

- F. keďže podľa bodu 13 Medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva³ má Komisia vykonávať posúdenia vplyvu svojich delegovaných aktov, v prípade ktorých sa očakáva významný hospodársky, environmentálny alebo sociálny vplyv, a konečné výsledky posúdenia vplyvu sa majú sprístupniť Európskemu parlamentu, Rade a národným parlamentom a zverejniť v čase prijatia delegovaného aktu;
- G. keďže v odôvodnení 91 smernice (EÚ) 2018/2001 sa uvádza, že suroviny na pokročilé biopalivá a bioplyn pre dopravu, ktorých technológia je inovatívnejšia a menej vyspelá, a preto si vyžaduje vyššiu úroveň podpory, by mali byť zahrnuté najmä do prílohy k tejto smernici;
- H. keďže podľa tohto vymedzenia by pokročilé biopalivá znamenali biopalivá vyrobené z materiálov, ako sú zložené cukry (napr. celulóza) alebo polyméry alkoholu, alebo biopalivá, ktoré sa vyrábajú z odpadových cukrov alebo z odpadových triglyceridov a ktoré si vyžadujú menej vyspelé, pokročilé metódy na rozklad zložitých molekúl alebo na predbežnú úpravu;
- I. keďže pridaním plodín pestovaných na znehodnotenej pôde do časti A prílohy IX k smernici (EÚ) 2018/2001 by sa do tejto prílohy pridali len necelulóзовé materiály, ako sú oleje (napr. carinata, peniažtek a camelina), keďže celulóзовý a lignocelulóзовý materiál v plodinách pestovaných na znehodnotenej pôde je už zahrnutý v časti A uvedenej prílohy v položkách „iný nepotravinársky celulóзовý materiál“ a „iný lignocelulóзовý materiál okrem guľatiny a dyhárenskej guľatiny“;
- J. keďže v záverečnej správe Komisie z roku 2022 o hodnotení potenciálu nových surovín na výrobu pokročilých biopalív (ďalej len „hodnotiaca správa“)⁴ sú technológie spracovania medziplodín a plodín pestovaných na znehodnotenej pôde pre letecký sektor, konkrétne hydrospracovanie („HEFA“), definované ako vyspelé technológie;
- K. keďže v hodnotiacej správe sa uvádza stredné riziko podvodu v prípade poškodených plodín, ktoré nie sú vhodné na použitie v potravinárskom alebo krmivovom reťazci, s výnimkou látok, ktoré boli zámerne upravené alebo znečistené, aby spĺňali toto vymedzenie;
- L. keďže v hodnotiacej správe sa dospelo k záveru, že na riešenie rizika dodatočného dopytu po pôde je potrebné prísne vymedziť a uplatňovať pojem „znehodnotená pôda“, a navrhuje sa, že certifikácia „nízkeho rizika nepriamej zmeny využívania pôdy“ by mohla toto riziko zmierniť;
- M. keďže v hodnotiacej správe sa uvádza vysoké riziko podvodov v prípade plodín

³ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁴ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ec9c1003-76a7-11ed-9887-01aa75ed71a1/language-en>.

pestovaných na silne znehodnotenej pôde, keďže ich vymedzenie nie je jednotné ani v rámci Únie, nieto ešte mimo nej, a okrem toho sa odhaduje, že k najväčšej degradácii pôdy dôjde v Strednej a Južnej Amerike, subsaharskej Afrike a Ázii, kde by monitorovanie a overovanie mohlo byť náročnejšie;

- N. keďže v hodnotiacej správe sa v prípade cyanobaktérií uvádza stredne vysoké riziko podvodu a odporúča sa ich zaradenie len do časti B prílohy IX k smernici (EÚ) 2018/2001;
- O. keďže v hodnotiacej správe sa identifikuje riziko narušenia trhu s prírodnými z alkoholovej destilácie vzhľadom na ich súčasné používanie ako rozpúšťadla v priemysle a ich nepružné dodávky a odporúča sa ich zaradenie len do časti B prílohy IX k smernici (EÚ) 2018/2001;
- P. keďže v prípade medziplodín je uplatňovanie tohto pojmu veľmi široké a príkladmi uvedenými s použitím „napríklad“ sa jeho uplatňovanie nezužuje; keďže v súvislosti s uvedenými príkladmi v praxi neexistuje žiadny mechanizmus, ktorý by zabránil podvodom, ako je nesprávne označovanie „medziplodín“ z regiónov, kde sú možné dva plné cykly zberu za rok, alebo používanie medziplodín na výrobu biopalív, kde ich Komisia považuje za doplnkovú plodinu v krátkom vegetačnom období, zatiaľ čo v skutočnosti ide o osvedčené striedanie plodín v miernom pásme s jednou hlavnou plodinou, po ktorej nasleduje krycia plodina, ktorá má svoje využitie;
- Q. keďže v prípade medziplodín sa v hodnotiacej správe identifikuje vysoké riziko dodatočného dopytu po pôde, ako aj narušenia trhu; keďže plodiny, ktoré sa v súčasnosti nezberajú, sa zvyčajne pestujú pre agronomické a environmentálne účinky a spravidla sa zaoberajú do pôdy; keďže ich zaradenie do prílohy IX k smernici (EÚ) 2018/2001 by mohlo viesť k zberu veľkého množstva týchto plodín na nový účel výroby biopalív, čo by malo negatívny vplyv na životné prostredie, agronómiu a existujúce trhy a vytvorilo by konkurenciu v sektore potravín a krmív;
- R. keďže v prípade medziplodín chýba jasné usmernenie, ako splniť požiadavku nevyvolania dopytu po ďalšej pôde, ako aj to, ako Komisia plánuje overiť, či sa tak stalo;
- S. keďže v prípade medziplodín chýba jasné usmernenie, ako monitorovať zachovanie obsahu organickej hmoty v pôde, ako aj to, ako Komisia plánuje overiť, či sa tento obsah zachoval; keďže pravidlá týkajúce sa rozsahu auditu, ktorý má zahŕňať úrovne organického uhlíka v pôde, sú stanovené len na účely uplatnenia kreditu na úsporu emisií na akumuláciu uhlíka v pôde⁵;
- T. keďže podmienka spojená so vstupnou surovinou „medziplodina“ v súvislosti s udržiavaním obsahu organickej hmoty v pôde, okrem toho, že v súčasnosti neexistuje harmonizovaná minimálna povinnosť kontrolovať plnenie tejto podmienky, by mohla byť vzhľadom na všeobecnú funkciu medziplodín začlenených do pôdy zlepšovať obsah

⁵ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2022/996 zo 14. júna 2022 o pravidlách overovania kritérií udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov a kritérií nízkeho rizika nepriamej zmeny využívania pôdy (Ú. v. EÚ L 168, 27.6.2022, s. 1).

organickej hmoty v pôde splnená len použitím externých vstupov; keďže v delegovanej smernici Komisie sa táto logika zjavne akceptuje, keďže sa nevyžaduje, aby sa obsah organickej hmoty v pôde udržiaval bez použitia externých vstupov;

- U. keďže, ako sa uvádza v hodnotiacej správe, v prípade plodín pestovaných na silne znehodnotenej pôde existuje riziko, že nízky obsah živín alebo erózia sa kompenzujú dodatočným používaním poľnohospodárskych vstupov, a teda zvýšeným používaním syntetických hnojív a pesticídov; keďže podľa hodnotiacej správy existuje riziko, že degradácia alebo znečistenie pôdy si vyžiada úpravy v pestovateľských postupoch, napríklad dodatočné živiny alebo využívanie vody, čo by mohlo spôsobiť alebo zhoršiť existujúcu degradáciu alebo znečistenie;
- V. keďže v hodnotiacej správe sa ako hlavný rizikový ukazovateľ uvádzajú vlastnosti pôdy, ktorá je zdrojom surovín, čo podnecuje k podvodu; keďže delegovanou smernicou Komisie sa do časti A aj B prílohy IV k smernici (EÚ) 2018/2001 dopĺňa surovina, ktorá je čiastočne charakterizovaná vlastnosťami pôdy alebo pestovateľskými postupmi, ale ktorej vlastnosti pôdy alebo pestovateľské postupy nemôžu audítori spoľahlivo monitorovať a overovať; keďže hlavným obsahom delegovanej smernice Komisie je preto zaradenie surovín, ktoré predstavujú vysoké riziko podvodu;
 - 1. vznáša námietku voči delegovanej smernici Komisie;
 - 2. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Komisii a aby jej oznámila, že delegovaná smernica nemôže nadobudnúť účinnosť;
 - 3. domnieva sa, že Komisia prekračuje právomoc, ktorá jej bola delegovaná v článku 28 ods. 6 druhom pododseku smernice (EÚ) 2018/2001, keď výrazne rozširuje vymedzenie pojmu „surovina, ktorú možno spracovať len pomocou vyspelých technológií“;
 - 4. domnieva sa, že každý nový alebo zmenený delegovaný akt prijatý podľa smernice (EÚ) 2018/2001 by mohol mať významný hospodársky, environmentálny a sociálny vplyv, a preto naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že takéto delegované akty budú systematicky podliehať verejnej konzultácii a posúdeniu vplyvu v súlade s bodom 13 Medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva;
 - 5. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a vládam a parlamentom členských štátov.